

dr hab. Arkadiusz Płak

Burmistrz Miasta i Gmina Pleszew

Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN

Kompaktowy Pleszew

– nowe (inne) podejście do rozwoju

Pleszew
miasto otwarte

Kompaktowe miasto w literaturze

„Przestrzenna forma miejska cechująca się kompaktową konstrukcją. Do jej kluczowych cech zalicza się: gęstość i sąsiedztwo, tereny miejskie połączone systemami transportu publicznego oraz **dostęp do lokalnych usług oraz miejsc pracy**”.

OECD, Compact City Policies: A Comparative Assessment, OECD Green Growth Studies, OECD Publishing, 2012, s. 15.

„Paradygmat miasta zwartego czy szerzej rozumianej zrównoważonej urbanistyki postuluje tworzenie gęstej, wielofunkcyjnej struktury zabudowy, **w której można wygodnie poruszać się pieszo i transportem publicznym, z dostępem do lokalnych usług, miejsc pracy i terenów zielonych.**”

M. Stangel, Kształtowanie współczesnych obszarów miejskich w kontekście zrównoważonego rozwoju, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2013, s. 8.

Miasto i Gmina Pleszew w Wielkopolsce

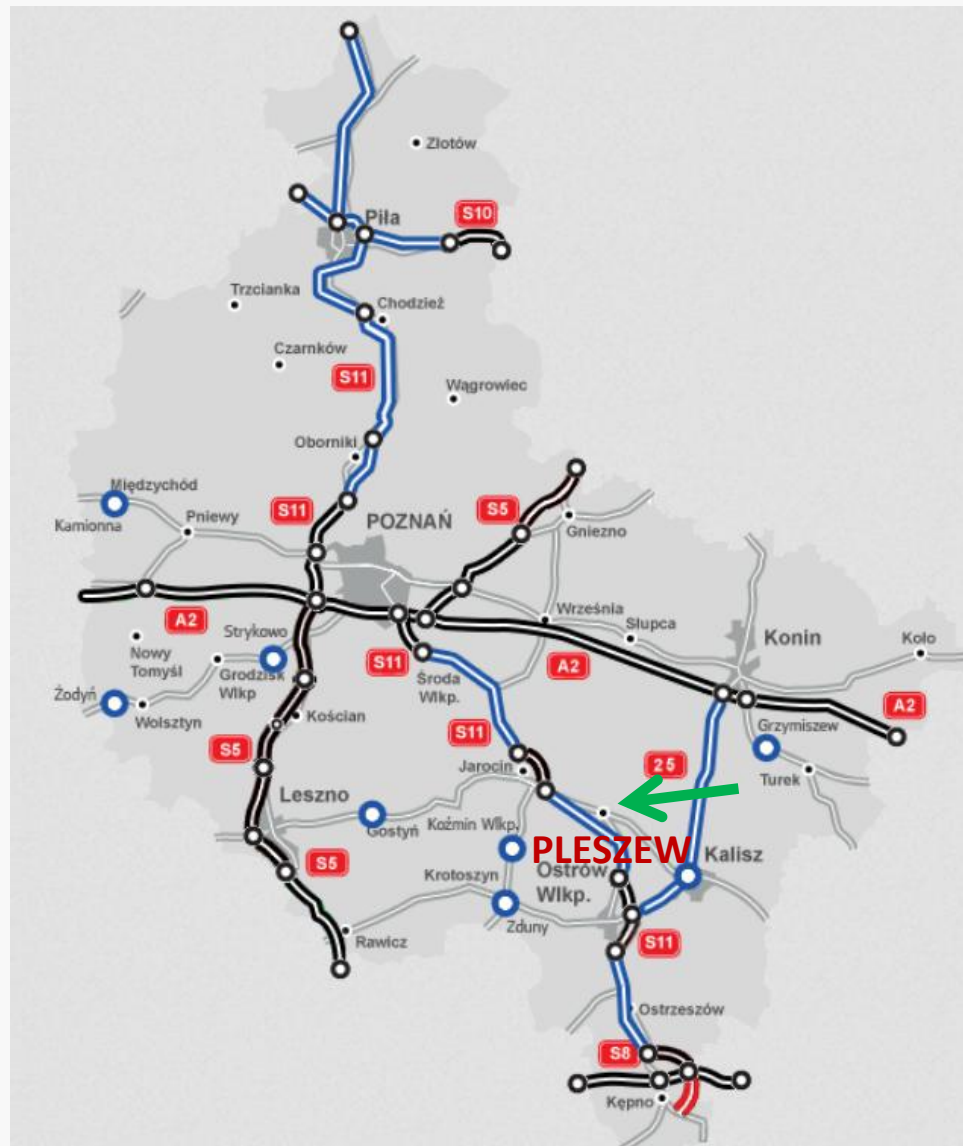
Gmina miejsko-wiejska,

- ok. 29 tysięcy mieszkańców.
- Miasto 17 tys., gmina 12 tys.
- Siedziba powiatu.
- Odległość: Poznań - 80 km,
Kalisz i Ostrów Wielkopolski
- 30 km.

Na skrzyżowaniu dwóch dróg krajowych nr 11 i 12.

Atrakcyjne położenie komunikacyjne 30 lat temu!
(przed budową A2 i S5)

Poprawa w połączeniach kolejowych: ok. 1h do Poznania

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Opracowania zrealizowane na zlecenie Miasta i Gminy Pleszew (2018-2020)

1. Śleszyński P., 2018, *Analiza i prognoza procesów demograficznych w gminie Pleszew*, Warszawa.
2. Śleszyński P., 2019, *Kształtowanie powiązań funkcjonalnych Pleszewa na tle procesów społeczno-gospodarczych w miastach i regionie*, Warszawa.
3. Raport z badań empirycznych, *Czynniki wpływające na decyzje o zamieszkaniu w mieście/gminie Pleszew* (2018).
4. Raport z badań ilościowych i jakościowych przeprowadzonych w ramach projektu „Rewitalizacja miasta Pleszewa”.
5. Gromadzki M., *Koncepcja obsługi Miasta i Gminy Pleszew publicznym transportem zbiorowym* (dwa opracowania).
6. opracowania powstałe w ramach projektu "Smart Pleszew" (sfinansowano ze środków UE "Human Smart Cities. Inteligentne miasto współtworzone przez mieszkańców"). W trakcie realizacji (www.smart.pleszew.pl)

Dokumenty dostępne pod adresem: <http://rl.pleszew.pl/>

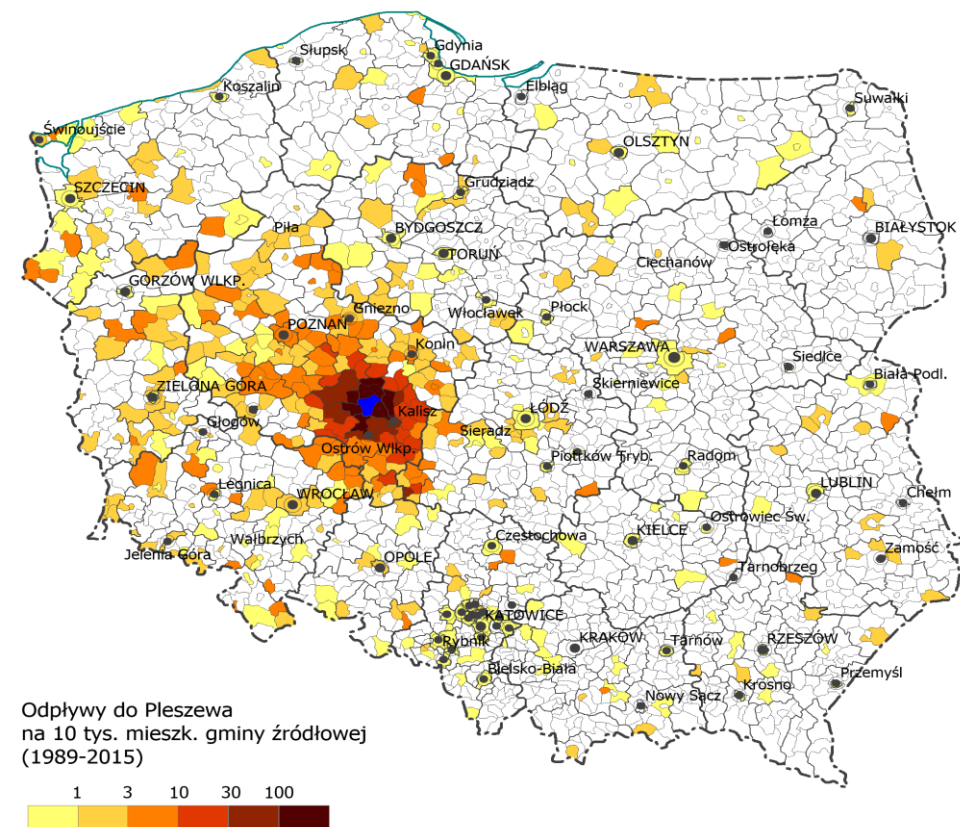
Konsultacje koncepcji „Kompaktowego Pleszewa” w środowisku naukowym

1. Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet im. A. Mickiewicza (12 marca 2021 r.)
2. Katedra Zarządzania Organizacjami Publicznymi, Kolegium Gospodarki Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (19 marca 2021 r.).
3. Komitet Badań nad Migracjami PAN (25 maja 2021 r.).
4. Międzynarodowy kongres „Regeneracja miast przemysłowych”, Łódź, 22-23 czerwca 2021 r.
5. Indywidualne konsultacje w środowisku naukowym (m.in. Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Uniwersytet Warszawski).

Cel: Poprawa sytuacji demograficznej

1. Zahamowanie odpływu obecnie mieszkających w Pleszewie poprzez poprawę wizerunku i jakości życia w mieście (zwłaszcza wśród osób młodych).
2. Pozyskiwanie nowych mieszkańców: okoliczne gminy, pracownicy pleszewskich firm, cudzoziemcy.
3. Powrót do Pleszewa osób, które opuściły miasto, ale posiadają w mieście zasoby mieszkaniowe rodziców/dziadków.

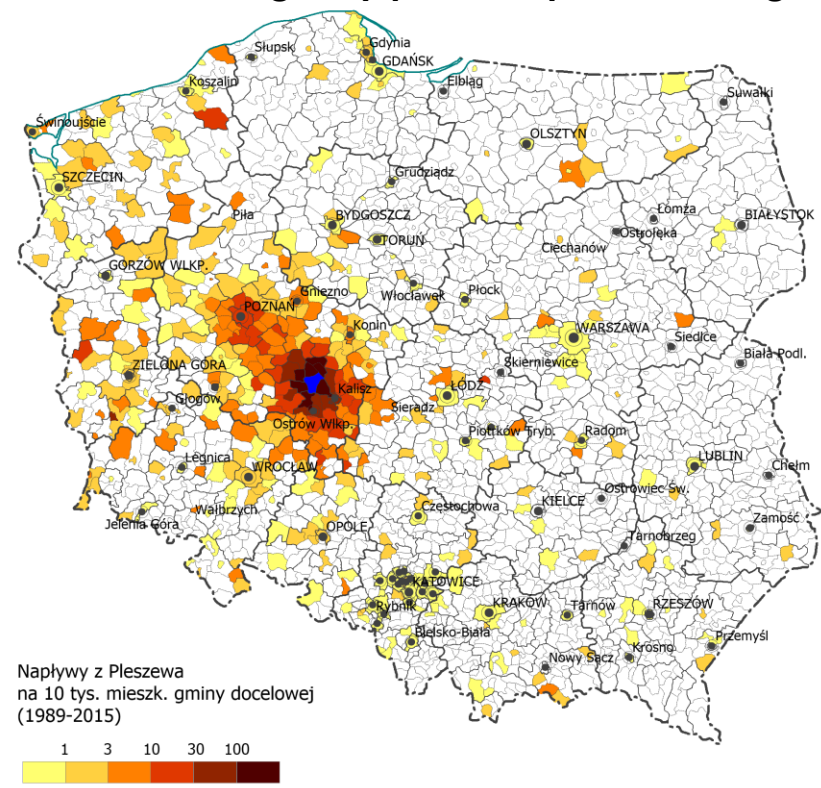
Pleszew – kierunki napływu i odpływu mieszkańców

Napływ do Pleszewa jest
głównie z gmin powiatu
pleszewskiego oraz z
okolicznych gmin spoza
powiatu

Źródło: Śleszyński na podstawie danych BDL GUS.

**Głównym kierunkiem odpływu
mieszkańców z Pleszewa
jest Aglomeracja Poznańska oraz
gminy powiatu pleszewskiego**

Pleszew w ocenie swoich mieszkańców*

1. Blisko **84% mieszkańców Pleszewa** jest zadowolona ze swojego miejsca zamieszkania; wyższy odsetek zadowolonych jest w Gminie – ponad 94%. W mieście wskazało tak 76,8%.
2. Mieszkańcy **najwyżej oceniają** tereny zielone, bezpieczeństwo, jakość szkół podstawowych, dostęp do przedszkoli i żłobków. **Najgorzej:** stan ulic i chodników, organizację ruchu w mieście, bazę hotelowo-gastronomiczną, opiekę zdrowotną.
3. **Ponad 80% mieszkańców** bezpiecznie czuje się w Pleszewie.
4. **Ponad 36% mieszkańców** ma poczucie wpływu na to co dzieje się w Pleszewie. Przeciwnego zdania jest **38%**. Pozostali nie mają zdania na ten temat. Zdecydowanie lepiej sytuację oceniają mieszkańcy wsi (44% : 31%).
5. **Blisko 70% mieszkańców** dobrze ocenia pracę gminnej administracji.
6. **Blisko połowa badanych** jest poinformowana o pracy samorządu gminnego.
7. **Najwyższą akceptację** wśród inwestycji realizowanych przez gminę mają: budowa mieszkań na wynajem (82%), budowa ścieżek rowerowych (78%), nasadzenia drzew (76%), wymiana piecy co (70%)

* Badanie przeprowadzono w kwietniu 2021 roku na reprezentatywnej próbie 840 dorosłych mieszkańców MiG Pleszew (wywiad bezpośredni)

Kierunki dojazdów do pracy (przyjazdów i wyjazdów) związane z gminą Pleszew (powyżej 10 osób).

Gmina	Przyjazdy		Wyjazdy		Saldo
	Liczba	%	Liczba	%	Saldo
Chocz	279	16			279
Czermin	227	13	110	7,7	117
Dobrzyca	285	16,4	171	12,0	114
Gizałki	80	4,6			80
Gołuchów	297	17	148	10,4	149
Jarocin	119	6,8	99	6,9	20
Kalisz	68	3,9	167	11,8	-99
Kotlin	95	5,4	62	4,4	33
Ostrów Wlkp.	117	6,7	149	10,5	-32
Krotoszyn			36	2,5	-36
Nowe Skalmierzyce			99	6,9	-99
Poznań			227	15,9	-227
Inne	178	10,2	157	11,0	21
Ogółem	1745	100,0	1425	100,0	+320

Źródło: Śleszyński na podstawie danych BDL GUS.

Warunki zamieszkania w Pleszewie*

Badanie pracowników pleszewskich firm zamieszkujących poza Pleszewem

Co piąty ankietowany stwierdził, że brał pod uwagę zamieszkanie w Pleszewie.

Wnioski:

1. **Do przeprowadzki sprzyja nieustabilizowana czy też przejściowa sytuacja mieszkaniowa.**
2. Kolejnym aspektem, który skłaniałby do osiedlenia się w Pleszewie jest **możliwość znalezienia pracy przez współmałżonka/partnera.**
3. Respondenci mają na uwadze zarówno **dostęp do placówek opiekuńczych dla młodszych dzieci – żłobki, przedszkola, jak i tych zapewniających formalne kształcenie od poziomu podstawowego wzwyż.**
4. W rozważaniach pojawia się także **dostępność i atrakcyjność oferty sportowo-rekreacyjnej oraz kulturalnej**, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.
5. Sprawą niepomijalną jest możliwość uzyskania **dostępu do różnego typu świadczeń zdrowotnych, w tym również specjalistycznych.**
6. Co ciekawe ewentualność osiągnięcia awansu lub wyższych zarobków **nie jest aż tak atrakcyjną cechą jak wymienione powyżej**, co pozwala wnioskować, że dla osób biorących udział w przedstawianych badaniach znaczenie ma raczej codzienne funkcjonowanie otoczenia i środowiska a nie wymierne korzyści finansowe.

* Czynniki wpływające na decyzje o zamieszkaniu w mieście/gminie Pleszew, lipiec 2018 r.

Kompaktowe miasto (lub "Miasto 15 minut")

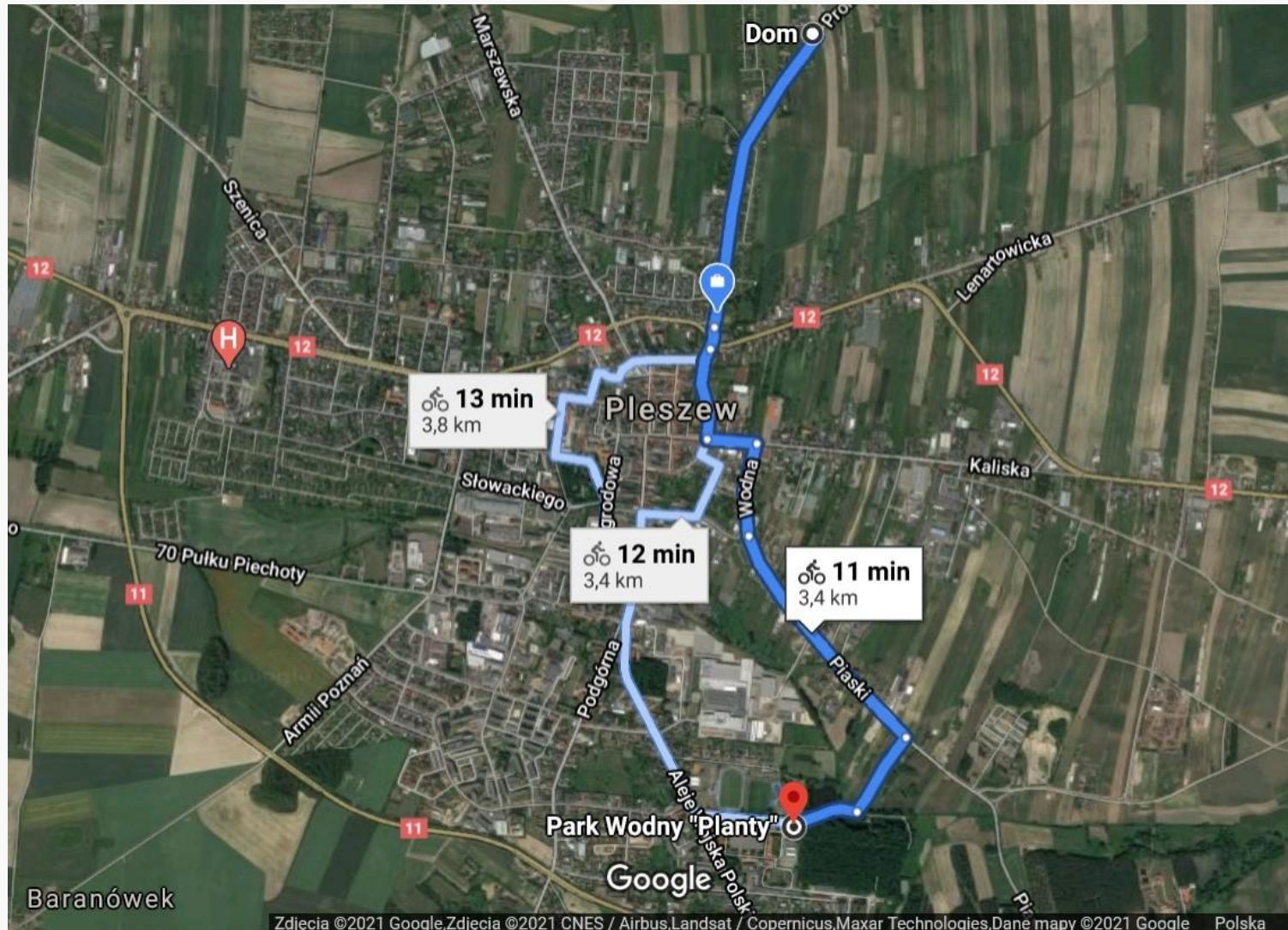
To miasto, w którym zaspokajane są elementarne potrzeby mieszkańców w ciągu 15 minut.

Punkt wyjścia do koncepcji Pleszewa, jako miasta kompaktowego:

1. Żłóbki, przedszkola, szkoły podstawowe: dobrze wyposażone, z łatwym dostępem, bez zmianowości (zajęcia maksymalnie do 15.15)
2. Infrastruktura kulturalna z dobrą i zróżnicowaną ofertą: Zajezdnia Kultury, Biblioteka (spotkania autorskie), Szkoła Muzyczna, Muzeum Regionalne (z działalnością wydawniczą), kino
3. Sport i rekreacja: „Park Wodny” wraz z infrastrukturą przyległą (Planty), tereny zielone wokół miasta, skate park
4. Opieka medyczna na wysokim poziomie (PCM Sp. z o.o.)
5. Dostęp do instytucji publicznych

Kompaktowe Miasto Pleszew (15 minut)

Kompaktowa Gmina Pleszew = 13 km/15 min.

**Kompleks leśny –
ok. 1.400 ha**

**Kompleks leśny –
ok. 1.700 ha**

W kierunku „kompaktowego miasta”:

1. Rozwój mieszkalnictwa

1. budowa "szeregowców" - przedsięwzięcie komercyjne
2. mieszkania dla osób do 40 lat: pracujący, ale bez zdolności kredytowej. Wymagany wkład własny pieniężny, stan deweloperski. Po 5 latach możliwość wykupu mieszkania.
3. budownictwo czynszowe
4. mieszkania komunalne
5. sprzedaż miejskich nieruchomości z przeznaczeniem na budownictwo mieszkaniowe
6. **Realizacja zadań 1-5 przez spółkę gminną = ok. 140 mieszkań (w różnej formie prawnej, skierowanych do innych grup społecznych)**

Wszystkie zadania w trakcie realizacji

2. Rozwój przedsiębiorczości i wsparcie dla rynku pracy

1. tereny inwestycyjne (WSSE), mpzp, infrastruktura komunalna
2. promocja lokalnego biznesu = pokazanie że w mieście są "dobre" miejsca pracy (pracują tam osoby spoza gminy - brak wykwalifikowanej kadry na lokalnym rynku pracy !!!)
3. wymiana doświadczeń między lokalną administracją a biznesem
4. realizacja wspólnych projektów (np. pilotaż rozwiązań (np. Brager Sp z o.o., Stropex)
5. szkolenia dla przedsiębiorców, bądź dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (np. sprzedaż internetowa)
6. poprawa warunków dla osób dojeżdżających do pracy w Poznaniu - budowa parkingu przy dworcu PKP (w trakcie przejmowania gruntów od PKP)
7. wspieranie rozwoju sieci światłowodowej

3. Poprawa jakości życia

1. niepubliczne Liceum Ogólnokształcące prowadzone przez fundację spółki komunalnej
2. kultura - zróżnicowana oferta kulturalna
3. sport i rekreacja (ścieżki rowerowe, skate park, boiska sportowe, miasteczko ruchu drogowego itp.)
4. rozwój bazy hotelowo-gastronomicznej - miejska spółka ("samorządowy interwencjonizm")
5. komunikacja miejska

RANKING 2021
Perspektywy

116.	LO im. M. Kopernika w Kaliszu
339.	I LO w Ostrowie Wlkp.
345.	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące w Pleszewie
492.	LO im. T. Kościuszki w Kaliszu
555.	III LO w Ostrowie Wlkp.
668.	LO im. S. Staszica w Pleszewie
826.	LO im. A. Asnyka w Kaliszu

4. Ochrona środowiska

Zmiany strukturalne w lokalnej administracji (bez zwiększania zatrudnienia)

1. Powołanie Wydziału Ochrony /Środowiska
2. Punkt przyjmowania wniosków w ramach „Czystego powietrza”
3. Reorganizacja Straży Miejskiej
 - Zmiana godzin pracy (6.00-22.00) i uruchomienie interwencyjnego telefonu i maila
 - Skoncentrowanie się na egzekwowaniu prawa z zakresu ochrony środowiska (ograniczenie spraw z zakresu ruchu drogowego)
 - Prowadzenie inwentaryzacji źródeł ciepła „Od domu do domu” !
 - Edukacja mieszkańców

Wsparcie finansowe dla mieszkańców

- Dotacje do wymiany kotłów (ok. 1,0 mln rocznie)

Monitoring jakości powietrza

Zmiany w przestrzeni publicznej miasta Pleszewa

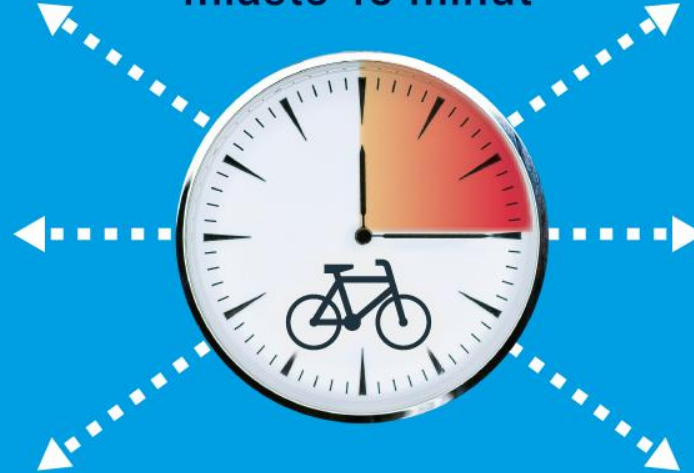
- Nasadzenia drzew w centrum miasta
- Ścieżki rowerowe

5. Promocja kompaktowego Pleszewa

KOMPAKTOWY PLESZEW

miasto 15 minut

www.miasto15.pl

Dziękuję za uwagę